

ságot sok helyen egyenesen sztrájkra izgatják.

Rupert Rezső úgy látja, hogy nemcsak a munkásság, hanem a *polgárság körében is terjed a munkanélküliség*, úgy hogy ezzel mint szociális problémával is foglalkozni kell.

Walkó miniszter: Minden munkanélküliség jóformán a tőke hiányára vezethető vissza. A

hitelezési egészségessé tétele mindenekelőtt biztosítandó.

Az elnök ezután kijelenti, hogy a bizottság tudomásul veszi a helyettes miniszterelnök válaszát és az ellenzéknek a munkanélküliségre vonatkozó indítványát elvezi.

Az ülés 10 óra után ért véget.

Szeged nem képviselteti magát a városok kongresszusának ülésén.

Az elmaradt állami előlegek, a munkanélküliség és a beruházási kölcsön.

Szeged, július 29. (Saját tudósítónktól.) A városok országos kongresszusának állandó bizottsága július 31-én, csütörtökön délután öt órakor a budapesti központi városháza tanácstermében rendkívüli ülést tart, amelynek tárgysorozatán három igen fontos kérdés szerepel. Az elmaradt állami előleg ügye, a fenyegető munkanélküliség ellen való védekezés és a városi beruházásokra szükséges kölcsön felvételének megbeszélése. A kongresszus elnöksége az állandó bizottság rendkívüli ülésére szóló meghívót dr. Somogyi Szilveszter polgármester címére is elküldte, mivel azonban a polgármester ezidőszáig Cseh-Szlovákiában tölti szabadságát, a meghívó legjobb esetben a papírkosárba kerül, de az is lehet, hogy — mint „további intézkedést nem igénylő” irás — a levéltárba tétetik. Az ülésen Szeged városát így nem képviseli majd senki, pedig jó lenne, ha a tanács egyik ráérő tagja felutazna erre az alkalomra a fővárosba, mert mindhárom kérdés, amely itt szóba kerül, közvetlenül érinti Szeged városát is.

Az állami előleg elmaradása Szegeden is elég nehéz helyzetet teremtett. A múlt hónapban het-százötvenmillió koronát kapott ezen a címen a város az államtól, a szorosan vett városi alkalmazottak illetményeinek hetvenöt százalékát. Júliusban nem kapott semmit, csupán egy ígéretet, hogy az előleg helyett majd a Pénzügyi Központ nagyobb kölcsönt folyósít a városoknak kedvezményes visszafizetési feltételek mellett. A város tanácsa táviratilag közölte a pénzügyminiszterrel, hogy ebből a kölcsönből kétféleképpen van sürgős szüksége, hogy augusztus elsején zavartalanul megkaphassák a városi alkalmazottak fizetésüket. Ezt a táviratot július 22-én adták fel, de válasz rá mindmáig nem érkezett, pedig augusztus elsejéig már csak negyvennyolc óra van hátra. Néhány nap előtt kapott ugyan a tanács egy értesítést, amely szerint a Pénzügyi Központ 35 milliárdról 70 milliárd koronára emelte fel azt az összeget, amelyet a városok között kölcsönként szét önjött osztani és hogy az eredetileg tervezett tizenötszázalékosról tíz százalékra szállította le a nyolc hónap alatt visszafizetendő kölcsön kamatát, de ez az értesítés nem tekinthető válasznak a táviratra, mivel a városnak pénzre van szüksége, nem pedig értesítésre. A tanács így az értesítés fölött is napirendre tért azzal, hogy örülne már, ha a kért kétféleképpen koronát megkapná.

A fenyegető munkanélküliség szintén nem elszigetelt jelensége a fővárosnak. Szegeden is probléma, sőt egyre súlyosbodó probléma az ellene való védekezés, mert a munkanélküliek száma állandóan növekszik és van már több olyan szakma, amelyben a munkanélküliek száma meghaladta az ötven százalékot. A kongresszus állandó bizottsá-

gának rendkívüli ülésén bizonyára szó kerül majd azokról a módokról és lehetőségekről, amelyekkel úgy ahogy, orvosolható ez a baj és így nem ártott volna, ha Szeged város hatósága is meghallgatja ezeket a módokat és lehetőségeket.

Az ülés harmadik tárgya talán a legfontosabb, a városi beruházásokra szükséges kölcsön ügye. A meghívó nem árulja el, hogy milyen kölcsönre gondol a kongresszus, külföldire-e, vagy pedig belföldire, ami végeredményben egyre megy. Szeged város hatósága csak következetes marad önmagához, ha nem vesz részt ennek a kérdésnek a tárgyalásán sem, mintahogy minden tárgyalás nélkül elhárította azokat az ajánlatokat, amelyek külföldi kölcsönök folyósítására vonatkoztak. Annak idején beszámoltunk arról, hogy egy külföldi pénzcsoport egymillió dollár kölcsönt kínált fel a polgármesternek. A polgármester az ajánlatra egészen rideg „nem kell”-el felelt. Ujabbán egy másik érdekltség ötmillió francia frankot ajánlott fel a városnak. Ennek az ajánlatnak is hasonló volt a sorsa. Még csak a kölcsön feltételeire sem volt a tanács kíváncsi. Pedig beruházni való volna itt éppen elég és éppen elég helye lenne a külföldi kölcsönnek. Az is bizonyos, hogy a város sem szánhatja kölcsön nélkül saját gazdasági helyzetét és a városra sem jelent nagyobb veszedelem a külföldi valutában felveendő kölcsön, mint az államra. A város jövedelmeit is rugalmas alapokra fektették már és ezek az alapok érzékenyen reagálnak minden értékváltozásra, tehát a külföldi kölcsönvaluta kamata és annuitása mindig reálisan illeszthető be a költségvetésbe.

Arról sem szabad ennek a kérdésnek a tárgyalásánál megfeledkezni, hogy a város a koronáromlás következtében előállott konjunkturális helyzet kihasználásával hihetetlenül könnyen szabadult meg aranykoronákban fölvevő adósságaitól, tehát hatalmas összeggel tehermentesítette a jövő évek költségvetéseit. A papírkoronákban kifizetett régi aranykoronás adósságok nagyon kis hányadát jelentik csak a városnak fölkinált egymillió dolláros kölcsön, hiszen ez alig ötezer aranykoronának felel meg. Ebből a kölcsönből — csupán példaképpen mondjuk — tizenhat olyan háromemeletes palotát lehetne építeni, mint amilyen most épül a Tábor utcában. Ezzel pedig hosszú időre megoldódna a lakáskérdés Szegeden.

A város hatósága azonban nem tárgyal, nem vesz részt azokon az üléseken, amelyeken ezekkel a kérdésekkel foglalkoznak és amelyeken más városok a mai krízisből való kivezető utat keresik. Szeged város hatósága úgy tesz, mintha már mindent megfontolt, mindent megmondott volna. Azt azonban senki sem tudja, hogy mikor történt ez a mindent megfontolás.

Zerkovitz Rudolf rendezni fogja a villamos teherszállításait.

Értekezlet a kamarában.

Szeged, július 29. (Saját tudósítónktól.) Napokkal ezelőtt beszámolt a Szeged arról az értekezletről, amelyet szegedi vállalatok kérelmére a kereskedelmi és iparkamara hívott össze és amelynek egyetlen tárgya azoknak az anomáliáknak megvitatása volt, amelyek már régóta egyre-másra fordulnak elő a szegedi villamos teherfuvarozásainál. Az értekezletet kedden délelőtt tartották meg a kamara nagytértermében, amelyen szép számban jelentek meg a szegedi vállalatok képviselői. A város hatóságát Rack Lipót és Szendrey Jenő tanácsnokok képviselték, míg a villamosközlekedés képviselőjében maga Zerkovitz Rudolf vezérigazgató jelent meg.

Az értekezletet dr. Tonelli Sándor kamarai főtitkár nyitotta meg. Elmondta, hogy az értekezletet hat szegedi nagyvállalat többszöri kérésére hívta össze. A szegedi vállalatoknak ugyanis a túl magas vontatási költségekkel szemben az az álláspontjuk, hogy ha azok továbbra is megmaradnak, akkor a vállalatok egy szállítócéggel lépnek összeköttetésbe és a szállításokat tengelyen fogják ezentul lebonyolítani, mert a magas tarifa miatt másképp nem lehetnek rentábilisak.

Elsőnek a Kertész-féle téglagyár képviselőjében Beck igazgató szólalt fel, aki részletesen foglalkozott a kérdéssel. Egy vagonba 2500 téglát megy be, a vontatási költség erre 450.000 korona, úgy hogy egy téglának az állomásra való kivitele 160 koronába kerül. Egy téglát előállítására 600 korona, így könnyen látható, hogy az állomásra való ki-

szállítás ennek 22 százalékát teszi ki. A szegedi téglagyárak ilyen dolgok miatt nem lehetnek versenyképesek a környék gyáraival szemben, mert azoknak a Máv. aránytalanul olcsóbban tolatja a kocsikat. Ezt elviselni nem lehet, ez válságba hozza a szegedi ipart.

Amikor a magas tarifa miatt felszólaltak a vállalatok, a villamosnál kijelentették, hogy július 1-én az aranytarifa fog életbe lépni és akkor rendezni lehet a kérdést. Ezzel szemben az történt, hogy július 1-én a villamos 25 százalékkal föl-emelte a tarifát. Beck igazgató ezután a horribilis kocsiallaspénz kérdését ismertette. A kocsik ki- és beállítása a leghanyagabbul történik. A vagonokat az államvasut azonnal kiállítja, azonban a villamos óriási késedelmekkel rengeteg kocsiallaspénzt szerez a vállalatoknak. Ez a költség májusban egy vállalatnál több mint két és félmillió koronát tett ki. Ezt sem lehet elviselni. Erélyes közbeszólások hangzottak ekkor el:

— Nincs olyan vagon, ahol ne lenne kocsiallaspénz! Ezen változtatni kell!

Az anomáliák megszüntetésére egy könyvet kell felfektetni a kiállított kocsik számára. Beck igazgató itt még megjegyzi, hogy amíg a Máv. a téglát nyolc kilométeren 153.000 koronáért számítja, addig a villamos öt kilométeren távon 235.000 koronáért szállít. Ezenkívül a villamos vezetőségénél a szállító felek a legnagyobb ridegséget tapasztalják.

Ezután Fischhof Samu a tűrhetetlenül magas kocsiallaspénzekről beszél. Amikor egy vagon szén július 19-én érkezett a szegedi állomásra, a villamos csak 29-én hozta azt ki a gyárhoz s így tetemes költséget okozott. Borraalórendszer dühöngött — jelentette ki ezután. A villamosnál nyíltan jelentik ki, hogy annak a vagonját szállítják előbb, aki magasabb borraalót ad az alkalmazot-taknak.

— Ugy van, úgy van, kiáltják többen is.

A városi téglagyár képviselője megismétli ezeket a dolgokat. A személyzetnél a legnagyobb hanyagság uralkodik. Megemlíti még, hogy egy negyemillió forintot számlában egymilliókétszáz-ezer korona volt a kocsiallaspénz.

A felszólalások után Zerkovitz Rudolf vezérigazgató emelkedett szólásra és beszédében teljesen megnyugtatta a megjelent vállalatok képviselőit. Először is köszönetét fejezi ki a megjelenteknek, hogy lehetővé tették, hogy a sérelmeket személyesen és közvetlenül beszélhetik meg. Száz százalékosan honorálja az előadottakat. A borraalórendszert azonban nem a villamosközlekedés honosította meg. A vállalatoknak kell először beszüntetni a borraaló adást. Ha a borraaló elfogadást beigazolják, a társaság nemcsak hogy elbocsátja az alkalmazottakat, hanem bünvádi eljárást is indít ellene. A vállalatoknak azonban ki kell jelenteniük, hogy máától kezdve nincs többé borraaló.

Azzal a kéréssel fordul a megjelentekhez, hogy az egyes sérelmekkel közvetlenül a központi vezetőséghez forduljanak és akkor ő garantálja, hogy telefonon huszonegy óra alatt intézkedik. Nem kell ilyen esetekben a szegedi üzemvezetőséghez fordulni, amely ha bár a vállalat érdekeit tekinti szem előtt, mégis vannak bizonyos felfogásbeli különbségek közöttük. Egyébként utasítást fog adni, hogy a felekkel előzőeken bányanak. A sérelmeket azonban csak úgy lehet orvosolni, hangsúlyozza még egyszer, ha közvetlenül hozzá fordulnak.

Ezután a kocsiallaspénz kérdéséről beszél. Minden lehető el fog követni, hogy ezek a technikai nehézségek megszűnjenek. Már most intézkedett különben, hogy a szállítást az inkasszótól külön kezeljék. Jó lenne, ha egyébként az egyik szegedi banknál nyitott folyószámlára fizetnének a vállalatok, mert így nem kellene a pénzt Rákusra kiküldeni. Kijelenti ezután még, hogy a villamos szállítási tarifái nincsen aranyparitáson, önköltségi áron alul szállítanak.

— Ez egy kicsit hihetetlen, kiáltják közbe.

A szénkérdésről beszélve, igen érdekes kijelentést tett a vezérigazgató, amennyiben a magyar szén drágasága miatt ma már egyes vasutaknál egyetlen deka magyar szenet sem használnak. A porosz szén ugyanis sokkal olcsóbb, kijelenti még egyszer, hogy amennyiben hozzá fordulnak, azonnal orvosolni fog mindent.

A megjelentek köszönettel vették tudomásul a vezérigazgató felvilágosításait, majd elhatározták, hogy a kamara átír az államvasutak igazgatóságához, amelyben kérni fogja a Máv.-ot, hogy a 24 órás rakodási időt állítsák vissza. Ha békealapon kell fizetni, akkor békeszolgáltatásokat is adjon a vasut.

Dr. Tonelli Sándor zárószavai után elhatározták, hogy amikor a vezérigazgató ismét Szegedre jön, ismét összehívják az értekezletet.

— Sérelmes a vasuti nyugdíjasok illetményeit szabályozó rendelet. Budapestről jelentik: Végre elkészült a rendelet, amely a vasutasok illetményeit szabályozza. A rendeletet ugyan még nem tették közzé, de a vasutasok illetékes intézményei már megkapták. Illetékes helyről a rendeletre vonatkozóan a következő felvilágosítást adták: „A rendelet nagy csalódást okozott. Előre tudtuk, hogy nem fog az általános várakozásnak megfelelni, de azt még sem hittük, hogy a vasutasoknak szerzett jogait megnyirbálja. Ez, sajnos, megtörtént. A rendelet ugyanis hatályon kívül helyezi a vasutasoknak eddig érvényben volt nyugdíjszabályzatát. Egyes rendelkezései ezenkívül, hogy a 15 évnél kisebb szolgálati idővel bírók eddigi nyugdíjuknak csak 60 százalékát kapják, 15 évtől 30-ig bezáróan eddigi nyugdíjuknak 85 és a 30-ik évtől 36-ig bezáróan 95 százalékát kapják. Csak azok kapják teljes nyugdíjukat, akiknek 36 évnél több szolgálatuk van. Ha a rendeletben megállapított nyugdíjat fizetésünkkel arányba hozzuk, a következő adatokat kapjuk: Akinek 15 évi szolgálat volt, tényleges szolgálatban élvezett fizetésének 50 százalékát kapta nyugdíj, ezzel szemben az új rendelkezés csak 30 százalékot engedélyez. Aki 30 évi szolgálat, az eddig fizetésének 85,20 százalékát kapta, most azonban csak 74,4 százalékot kap. Aki 10 évet szolgált, az mostanáig fizetésének 40 százalékát kapta, az új rendelkezés szerint csak 24 százalék illeti őt meg.” A Vasutasok Országos Gazdasági Egyesülete elnöki tanácsülésen foglalkozik ezekkel a sérelmekkel.

Borprés, szőlőzuzó, borszivattyú

bortömítő, hollandi, szívócső, kutyafej, hordócsap.

Borászati cikkek: Szűrőesest, eponit, tanin (csersav), savtalanító mész, kénlap stb. jutányos áron kapható

Ruh Vilmos műszaki és gazdasági gépek raktárában Szeged, Török-utca 11 (Valéria-tér sarok). 577 Telefon 9-35.